

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Факультет економіки та інформаційних технологій
Кафедра фінансів, обліку та фундаментальних економічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан факультету економіки та
інформаційних технологій

Ю.М. Неговська

РОБОЧА ПРОГРАМА

ГРОШІ ТА КРЕДИТ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки перший (бакалаврський)
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код і найменування спеціальності)

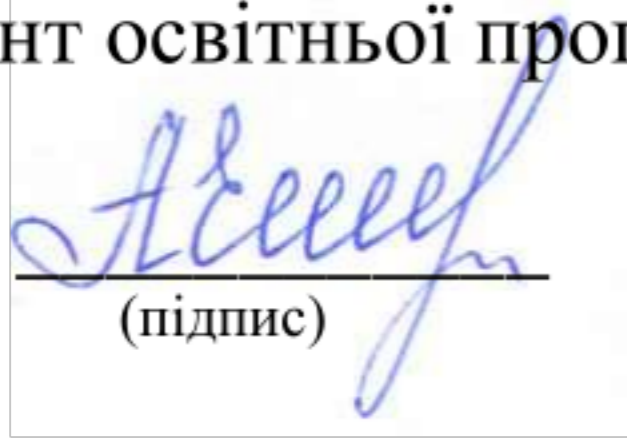
освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування»
(найменування освітньої програми)

тип дисципліни професійної та практичної підготовки

2020 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

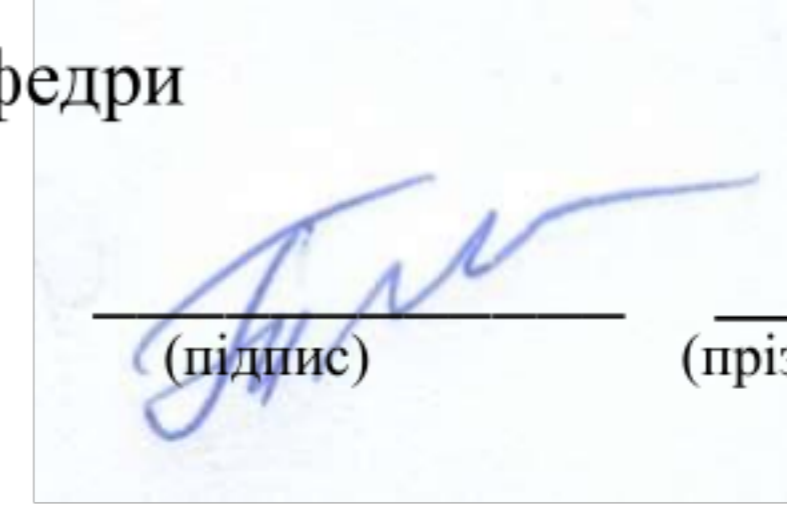
(підпис)

О.М.Антонова
(прізвище, ініціали)

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою фінансів, обліку та
фундаментальних економічних дисциплін
протокол № 1 від «28» серпня 2020 року

Завідувача кафедри

(підпис)

Т.М. Сугак
(прізвище, ініціали)

Розробники:

Нам Вікторія Геннадіївна старший викладач кафедри фінансів, обліку та
фундаментальних економічних дисциплін

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: *українська*

Статус дисципліни: *дисципліна професійної та практичної підготовки*

Передумови вивчення навчальної дисципліни: курс «Гроші та кредит» поглиблює та конкретизує знання, набуті при вивченні таких дисциплін: «Основи економічної теорії», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Фінанси» та обумовлює набуття відповідних фахових компетенцій.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Гроші та кредит» є система грошово-кредитних відносин, що виникають між економічними суб'єктами та закономірності їх взаємозв'язку і взаємодії.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин 5 кредити ECTS

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни викладання навчальної дисципліни «Гроші і кредит» є набуття здобувачами комплексних знань про найважливіші теоретико-методологічні і практичні аспекти механізму грошово-кредитного регулювання та специфіки функціонування грошового ринку, кредитної та банківської систем.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Гроші і кредит», що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни, є виявлення сутності грошей та їх функцій; визначення сутності грошових агрегатів і формування загальної маси грошей в обігу, а також механізмів її поповнення; встановлення основ функціонування грошового та валютного ринків та визначення інструментів їх регулювання; з'ясування умов і факторів розвитку інфляції та наслідків її для суб'єктів економіки; вивчення основ та ролі кредиту в умовах ринкової економіки; розкриття ролі, специфіки та практики використання грошово-кредитної політики центрального банку в механізмі державного регулювання економіки; з'ясування основних напрямків діяльності банків та небанківських фінансових інститутів щодо грошово-кредитного обслуговування господарюючих суб'єктів та населення в Україні; вивчення діяльності міжнародних фінансово-кредитних установ та форм їх співробітництва з Україною.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Гроші і кредит» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти **компетентностей:**

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.
- СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.
- СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати навчання (ПР)

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	пз	інд.	с.р		л	сем.	пз	інд.	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Гроші та грошові системи												
Тема 1. Сутність і функції грошей	12	4	-	2	-	6	12	1	-	-	-	11
Тема 2. Грошовий оборот і грошова маса	14	4	-	2	-	8	14	1	-	-	-	13
Тема 3. Грошовий ринок	14	4	-	2	-	8	14	1	-	-	-	13
Тема 4. Грошові системи	14	6	-	2	-	6	14	2	-	1	-	11
Тема 5. Інфляція і грошові реформи	14	6	-	2	-	6	14	2	-	1	-	11
Тема 6. Валютний ринок та валютні системи	14	6	-	2	-	6	14	2	-	1	-	11
Разом за змістовим модулем 1	82	30	-	12	-	40	82	9	-	3	-	70
Змістовний модуль 2. Кредит і фінансово-кредитні установи												
Тема 7. Теоретичні основи кредиту	14	4	-	2	-	8	14	1	-	-	-	13
Тема 8. Фінансове посередництво грошового ринку	14	6	-	2	-	6	14	1	-	1	-	12
Тема 9. Теоретичні засади діяльності комерційних банків	14	4	-	1	-	9	14	1	-	-	-	13
Тема 10. Основи діяльності центрального банку країни	14	4	-	1	-	9	14	1	-	-	-	13
Тема 11. Міжнародні фінансово-кредитні установи	12	4	-	2	-	6	12	1	-	-	-	11
Разом за змістовим модулем 2	68	22	-	8	-	38	68	5	-	1	-	62
Усього годин	150	52		20		78	150	14	-	4	-	132

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Гроші та грошові системи

Тема 1. Сутність та функції грошей

Сутність грошей. Гроші як загальний еквівалент. Гроші як найбільш ліквідний актив. Гроші як універсальна загальна форма цінності. Гроші як засіб виконання певних економічних

функцій. Гроші як форма суспільних відносин. Гроші як гроші і гроші як капітал.

Походження грошей. Раціоналістична та еволюційна концепції походження грошей. Поява грошей як об'єктивний наслідок розвитку товарного виробництва та обміну. Роль держави у творенні грошей.

Форми грошей та їх еволюція. Причини та механізм еволюції форм грошей від звичайних товарів першої необхідності до благородних металів. Причини та механізм демонетизації золота. Неповноцінні форми грошей та їх економічна природа. Еволюція неповноцінних грошей від урядових зобов'язань (паперових грошей) до зобов'язань банків (кредитних грошей). Характеристика сучасних кредитних форм грошей (готівкових, депозитних, електронних). Дискусії щодо ідеї приватних грошей.

Функції грошей. Поняття функції грошей та їх історичний розвиток. Функція міри цінності. Масштаб цін. Ціна як грошовий вираз цінності товарів. Міра цінності в умовах інфляції.

Функція засобу обігу, сфера її використання; реальність і кількісна визначеність грошей у цій функції. Гроші як засіб обігу в умовах інфляції.

Функція засобу платежу, її відмінність від функції засобу обігу, сфера використання. Вплив інфляції на гроші як засіб платежу.

Функція засобу нагромадження, її форма та сфера використання. Вплив інфляції на функцію засобу нагромадження.

Світові гроші. Еволюція золота як світових грошей. Передумови використання національних та колективних валют в якості світових грошей. Вплив глобалізаційних процесів на світові гроші.

Взаємозв'язок функцій грошей.

Якісні властивості грошей. Розвиток ринку та ускладнення його вимог до якості грошей. Стабільність цінності як базова якісна характеристика грошей. Економічність, довготривалість використання, однорідність, подільність та портативність грошей.

Тема 2. Грошовий оборот і грошова маса

Сутність грошового обороту як процесу руху грошей. Грошові платежі як елементарні складові грошового обороту. Основні суб'єкти грошового обороту. Основні ринки, що взаємопов'язуються грошовим оборотом. Сукупний грошовий оборот як макроекономічне явище та оборот грошей на мікроекономічному рівні, їх єдність та відмінності. Економічна основа грошового обороту. Єдність та безперервність як визначальні риси грошового обороту.

Модель сукупного грошового обороту. Балансування грошового обороту.

Структура грошового обороту. Готівковий та безготівковий сектори грошового обороту. Сектор грошового обігу, фіскально-бюджетний та кредитний сектори.

Маса грошей, що обслуговує грошовий оборот: поняття, склад та чинники, що визначають її зміну. Показники маси грошей: грошові агрегати, їх характеристика; грошова база, її склад та економічний зміст.

Швидкість обігу грошей: поняття, чинники, що визначають швидкість. Вплив швидкості на масу та стабільність грошей. Порядок визначення швидкості обороту грошей.

Монетизація економіки як макроекономічний показник і як чинник впливу на економічний розвиток.

Тема 3. Грошовий ринок

Сутність грошового ринку. Гроші як об'єкт купівлі-продажу. Суб'єкти та інструменти грошового ринку. Особливості прояву на грошовому ринку основних ринкових ознак – попиту, пропозиції, ціни. Функції грошового ринку. Проблеми взаємозв'язку між грошовим та фінансовим ринком.

Інституційна модель грошового ринку. Сектори прямого і опосередкованого фінансування. Потоки та суб'єкти в обох секторах грошового ринку. Банки і небанківські фінансово-кредитні інститути грошового ринку.

Структура грошового ринку. Критерії класифікації. Ринок грошей і ринок капіталів. Ринок цінних паперів та валютний ринок як складові грошового ринку.

Механізм функціонування ринку грошей: Попит на гроші. Пропозиція грошей. Інструменти ринку грошей.

Механізм функціонування ринку капіталів: Заощадження населення як джерело і верхня

межа пропозиції позичкового капіталу. Інвестиційні потреби та попит на капітал. Проблема трансформації заощаджень в інвестиції. Інструменти ринку капіталів.

Тема 4. Грошові системи

Сутність грошової системи, її призначення та місце в економічній системі країни. Елементи грошової системи.

Основні типи грошових систем, їх еволюція. Системи металевого й паперово-кредитного обігу. Ринкові й неринкові, відкриті й закриті грошові системи. Банки як інституційна основа грошової системи.

Створення й розвиток грошової системи України. Необхідність створення грошової системи України. Особливості процесу запровадження національної валюти в Україні.

Державне регулювання грошового обороту як головне призначення грошової системи: необхідність, органи регулювання та методи.

Платіжні системи і їх роль в регулюванні грошового обороту.

Методи економічного регулювання грошового обороту, їх сутність та переваги.

Фіскально-бюджетна та грошово-кредитна політики в системі державного регулювання грошового обороту, їх сутність та порівняльна оцінка. Дискусії щодо пріоритетності фіскальної та монетарної політики в системі державного регулювання економіки.

Тема 5. Інфляція і грошові реформи

Сутність, форми прояву та закономірності розвитку інфляції.

Причини інфляції. Інфляція попиту та інфляція витрат.

Економічні та соціальні наслідки інфляції. Вплив інфляції на інвестиції та розвиток виробництва. Інфляція та економічний цикл.

Державне регулювання інфляції. Антиінфляційна політика.

Особливості інфляції в Україні в перехідний період.

Сутність грошових реформ. Види грошових реформ та способи їх класифікації.

Особливості проведення грошової реформи в Україні. Багатофакторність, багатоцільове спрямування та довготривалість грошової реформи в Україні. Порядок випуску гривні в оборот у вересні 1996 р.

Тема 6. Валютний ринок та валютні системи

Сутність валюти, її види та сфера використання. Чинники та значення конвертованості валюти.

Валютний ринок: сутність, об'єкти та суб'єкти, ціна, інфраструктура. Чинники впливу на кон'юнктуру валютного ринку. Функції валютного ринку. Основні операції на валютному ринку.

Валютний курс: сутність, основи формування та чинники впливу. Види валютних курсів. Номінальний і реальний курси валют. Режим курсоутворення.

Валютні системи та валютне регулювання. Поняття, призначення та елементи валютної системи. Валютне регулювання, його цілі, методи та вплив на економіку. Органи валютного регулювання. Особливості формування валютної системи в Україні. Платіжний баланс та золотовалютні резерви. Сутність, побудова, призначення та використання платіжного балансу. Сутність, призначення та використання золотовалютних резервів.

Світова та міжнародні валютні системи. Поняття світової валютної системи, її елементи та етапи розвитку. Бреттонвудська та Ямайська світові валютні системи. Поняття міжнародної валютної системи. Формування Європейської валютної системи, трансформація її в Європейський валютний союз зі спільною валютою та єдиним центральним банком.

Міжнародні грошові ринки: сутність, призначення, інструменти. Основні світові центри ринків грошей та капіталів. Євроринок, його призначення та структура. Інтеграція України у міжнародний грошовий ринок.

Змістовий модуль 2. Кредит і фінансово-кредитні установи

Тема 7. Теоретичні основи кредиту

Сутність кредиту. Об'єкти та суб'єкти кредиту. Позичковий капітал та кредит. Необхідність кредиту. Загальні передумови формування кредитних відносин. Функції кредиту, їх сутність, призначення та прояви в економічній практиці.

Стадії та закономірності руху кредиту.

Принципи кредитування, їх сутність та практичне значення.

Форми та види кредиту. Поняття форми кредиту, критерії їх класифікації. Поняття виду кредиту та критерії їх класифікації. Економічна характеристика основних видів кредиту: банківського, комерційного, споживчого, державного. Банківський кредит як центральний вид кредиту.

Економічні межі кредиту. Поняття межі кредиту. Причини та наслідки порушення межі кредиту.

Роль кредиту в розвитку економіки. Розвиток кредиту в Україні в трансформаційній економіці.

Теоретичні концепції кредиту: натуралістична теорія, капіталотворча теорія; кейнсіанські погляди на сутність і роль кредиту, монетаристські погляди на кредит.

Поняття проценту та процентної ставки. Види процента в залежності від виду позичкових інструментів.

Функції та роль процента. Стимулююча та розподільча функції, функція збереження позичкового капіталу. Роль проценту – у підвищенні ефективності господарювання, у перерозподілі капіталу між сегментами фінансового ринку, у капіталізації доходів населення та покращенні його соціального стану. Процентна ставка як інструмент державного регулювання монетарної сфери та економіки.

Процент в банківській діяльності. Види банківського проценту. Процентна маржа та її роль у формуванні прибутку банків. Чинники, що впливають на рівень банківського проценту. Способи визначення процентних ставок в банківській практиці.

Тема 8. Фінансове посередництво грошового ринку

Сутність фінансового посередництва як виду діяльності та його призначення. Послуги фінансових посередників на ринку: зменшення ризиків, підвищення ліквідності та забезпечення інформації. Види фінансових посередників: депозитні, контрактні, інвестиційні, державні фінансові установи.

Економічні вигоди фінансового посередництва.

Банки як провідні фінансові посередники. Сутність та функції банків, переваги банків перед іншими фінансовими посередниками. Дискусії щодо сутності банків.

Загальна характеристика небанківських фінансових посередників.

Інститути ринку цінних паперів.

Фінансове регулювання: необхідність, цілі та організаційна структура. Банківська система в механізмі фінансового регулювання: поняття, цілі та функції. Принципи побудови банківської системи.

Тема 9. Теоретичні засади діяльності комерційних банків

Призначення та класифікація комерційних банків. Поняття банку, призначення, принципи класифікації, види банків.

Походження та розвиток банків. Еволюція банків від приватних кредиторів до багатофункціональних посередників на грошовому ринку.

Банківська діяльність як галузь економіки. Банк як фірма, порядок створення, реєстрації та ліцензування банку. Висока ризиковість банківської діяльності та необхідність її регулювання і контролю. Банківська паніка та її можливі наслідки. Способи втручання держави в банківську галузь. Види послуг, що надаються банками.

Банківництво як вид бізнесу. Баланс банку, його активи, пасиви та капітал. Джерела формування ресурсів банків та напрямки їх використання. Доходи, витрати та прибуток банку. Механізми ціноутворення на банківські продукти.

Стабільність банків та механізми її забезпечення. Поняття банківської стабільності, її показники, чинники впливу та значення. Складові механізми забезпечення стабільності банків: формування громадської довіри до банків, державний нагляд і контроль, управління ризиками, встановлення економічних нормативів діяльності, страхування банківських вкладів, створення внутрішніх резервів для покриття збитків, рівень банківського менеджменту.

Розвиток комерційних банків в Україні. Загальна характеристика їх сучасного стану та проблем розвитку. Особливості організації, призначення та діяльності основних видів українських банків: універсальних, ощадних, іпотечних.

Тема 10. Основи діяльності центрального банку країни

Призначення, основи організації та роль центрального банку. Засади організації центральних банків. Забезпечення стабільності грошей та банківської діяльності як прояв ролі центральних банків.

Походження та розвиток центральних банків. Чинники, що спричинили появу центральних банків. Незалежний статус центральних банків.

Функції центрального банку, їх сутність та відмінність від його операцій. Основна мета діяльності центрального банку. Характеристика основних функцій: регулятивної, яка здійснюється через забезпечення та управління пропозицією грошей; управління банківською системою – через регулювання і контроль за банківською діяльністю; організації та управління грошовим оборотом в країні; банківське обслуговування загальнодержавних потреб; інформаційно-аналітичної.

Проведення грошово-кредитної політики центральними банками. Цілі грошово-кредитної політики: стратегічні, проміжні та поточні. Суперечливість цілей та шляхи їх узгодження. Види грошово-кредитних політик за їх впливом на економіку. Інструменти грошово-кредитної політики. Організаційне забезпечення грошово-кредитної політики в Україні.

Місце центрального банку в системі регулювання і контролю за банківською діяльністю.

Тема 11. Міжнародні фінансово-кредитні установи

Інтеграційні процеси у світовій економіці та необхідність регулювання міжнародних валютних та фінансово-кредитних відносин. Створення міжнародних фінансових інститутів.

Міжнародний валютний фонд. Організація та функціональне призначення МВФ. Напрямки співпраці МВФ з Україною.

Група світового банку. Основи організації, структура та призначення СБ. Форми співпраці структур СБ з Україною.

Регіональні міжнародні кредитно-фінансові інституції. Європейський банк реконструкції та розвитку. Порядок створення, призначення і функції ЄБРР. Основні операції ЄБРР. Напрямки співробітництва з Україною.

Банк міжнародних розрахунків. Необхідність та порядок створення БМР. Функції банку. Роль БМР у розвитку міжнародного співробітництва у валютно-кредитній сфері.

Підсумковий модульний контроль

Екзамен

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Сутність і функції грошей		
2	Грошовий оборот і грошова маса		
3	Грошовий ринок		
4	Грошові системи		
5	Інфляція і грошові реформи		
6	Валютний ринок та валютні системи		
7	Теоретичні основи кредиту		
8	Фінансове посередництво грошового ринку		
9	Теоретичні засади діяльності комерційних банків		
10	Основи діяльності центрального банку країни		
11	Міжнародні фінансово-кредитні установи		
Усього годин			

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Сутність і функції грошей	2	

2	Грошовий оборот і грошова маса	2	
3	Грошовий ринок	2	
4	Грошові системи	2	
5	Інфляція і грошові реформи	2	
6	Валютний ринок та валютні системи	2	
7	Теоретичні основи кредиту	2	
8	Фінансове посередництво грошового ринку	1	
9	Теоретичні засади діяльності комерційних банків	1	
10	Основи діяльності центрального банку країни	2	
11	Міжнародні фінансово-кредитні установи	2	
Усього годин		20	4

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна	Заочна
	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин		-	-

9. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна	Заочна
	Не передбачено навчальним планом		

10. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Сутність і функції грошей		
2	Грошовий оборот і грошова маса		
3	Грошовий ринок		
4	Грошові системи		
5	Інфляція і грошові реформи		
6	Валютний ринок та валютні системи		
7	Теоретичні основи кредиту		
8	Фінансове посередництво грошового ринку		
9	Теоретичні засади діяльності комерційних банків		
10	Основи діяльності центрального банку країни		
11	Міжнародні фінансово-кредитні установи		
Усього годин			

11. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Необхідність та сутність грошей.
2. Причини та наслідки демонетизації золота.
3. Масштаб цін в умовах золотого стандарту та демонетизації золота.
4. Електронні гроші.
5. Порівняльна характеристика кредитних та паперових грошей.
6. Швидкість обігу грошей та її вимірювання
7. Характеристика сучасних засобів платежу, які обслуговують грошовий оборот.
8. Фінансове посередництво на грошовому ринку України.
9. Канали прямого та опосередкованого фінансування на грошовому ринку України.
10. Проблеми та перспективи розвитку ринку цінних паперів в Україні.
11. Дослідження мотивів накопичення грошей монетаристами і кейнсіанцями.

12. Попит на гроші як економічне явище.
13. Пропозиція грошей – сутність та чинники зміни.
14. Механізм балансування попиту і пропозиції на грошовому ринку.
15. Становлення та розвиток грошової системи України
16. Грошова система, її призначення та роль в економічній системі країни.
17. Необхідність та методи державного регулювання грошового обороту України.
18. Типи грошових систем, їх переваги та недоліки.
19. Банки як інституційна основа грошового обороту.
20. Платіжні системи і їх роль у регулюванні грошового обороту.
21. Економічна суть та форми прояву інфляції.
22. Методи регулювання інфляції.
23. Світовий досвід антиінфляційної політики.
24. Світовий досвід проведення грошових реформ.
25. Основні риси та особливості грошової реформи в Україні
26. Розвиток валютного ринку України.
27. Становлення та розвиток валютної системи України.
28. Платіжний баланс України: стан та динаміка змін.
29. Становлення та розвиток Європейської валютної системи.
30. Реальний валютний курс: сутність, механізм визначення та використання.
31. Необхідність кредиту в ринковій економіці.
32. Формування позичкового капіталу суспільства і банків.
33. Функції кредиту.
34. Емісійна функція банківського кредиту.
35. Сутність кредиту, характеристика визначальних ознак кредитних відносин.
36. Порівняльна характеристика кредиту на тлі інших економічних категорій (грошей, фінансів, торгівлі).
37. Класифікація банківського кредиту.
38. Кредитні спілки на ринку кредитів.
39. Державний кредит та його розвиток в Україні.
40. Міжнародний кредит.
41. Сутність та функції позичкового процента.
42. Процентна політика комерційних банків.
43. Види процентних ставок.
44. Роль страхових компаній у фінансовому посередництві та їх взаємодія з банками.
45. Державне регулювання фінансового посередництва.
46. Державний нагляд за діяльністю фінансових посередників.
47. Роль банківської системи в регулюванні фінансового посередництва.
48. Походження та розвиток банків.
49. Специфіка банківської діяльності, необхідність та способи її регулювання.
50. Формування ресурсної бази комерційного банку.
51. Активні операції комерційних банків.
52. Доходи, витрати та прибутки банку.
53. Характеристика основних банківських ризиків та їх впливу на бізнес банків
54. Стабільність комерційних банків та механізм її забезпечення в Україні.
55. Формування та розвиток комерційних банків в Україні.
56. Основні чинники, що впливають на прибутковість банку.
57. Міжнародне банківництво і його вплив на банківський сектор України.
58. Походження центральних банків та їх розвиток.
59. Операції Національного банку України як банка банків.
60. Функції центрального банку та їх зміст.
61. Незалежність центрального банку та чинники, що її визначають.
62. Сутність та цілі грошово-кредитної політики НБУ.
63. Інструменти грошово-кредитної політики НБУ.
64. Діяльність НБУ як фінансового агента уряду.

65. Міжнародний валютний фонд та його відносини з Україною.
66. Міжнародний банк реконструкції та розвитку, результати його роботи в Україні та перспективи подальшого співробітництва.
67. Європейський банк реконструкції та розвитку. Форми співробітництва з Україною.

12. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Походження грошей. Роль держави у творенні грошей.
2. Сутність грошей. Гроші як гроші і гроші як капітал.
3. Еволюція форм грошей. Причини та значення демонетизації золота.
4. Поняття неповноцінних грошей та характеристика їх різновидів – паперових і кредитних грошей. Переваги кредитних грошей перед паперовими.
5. Різновиди сучасних кредитних грошей. Характеристика банкноти, «класична» і сучасна банкнота. Депозитні та квазігроші.
6. Вартість грошей. Чинники, що обумовлюють вартість неповноцінних грошей. Форми прояву вартості грошей.
7. Функція грошей як міри вартості.
8. Функція грошей як засобу обігу.
9. Функція грошей як засобу платежу.
10. Функція грошей як засобу нагромадження вартості.
11. Функція світових грошей.
12. Якісні властивості грошей.
13. Роль грошей у розвитку економіки: кількісний та якісний аспекти.
14. Еволюція ролі грошей в економіці України.
15. Сутність та економічна основа грошового обороту.
16. Модель грошового обороту. Характеристика окремих потоків грошового обороту та їх взаємозв'язку.
17. Порядок балансування грошових потоків в окремих суб'єктів та в грошовому обороті в цілому.
18. Структура грошового обороту за формою платіжних засобів та за економічним змістом.
19. Грошова маса: сутність, склад та фактори зміни обсягу і структури.
20. Характеристика базових грошей та грошових агрегатів.
21. Швидкість обігу грошей, її сутність, порядок визначення, фактори впливу та роль в макроекономічній стабілізації.
22. Закон грошового обігу.
23. Механізм зміни маси грошей в обороті. Роль центрального та комерційних банків у цьому механізмі.
24. Грошово-кредитний мультиплікатор.
25. Сутність, особливості функціонування та інструменти грошового ринку.
26. Інституційна модель грошового ринку.
27. Структура грошового ринку за окремими критеріями. Характеристика та взаємозв'язок окремих сегментів ринку.
28. Попит на гроші: сутність, цілі та мотиви попиту на гроші. Чинники, що впливають на попит на гроші. Крива попиту на гроші.
29. Пропозиція грошей, її сутність, особливості формування та чинники зміни. Крива пропозиції грошей.
30. Графічна модель грошового ринку. Рівновага попиту і пропозиції та процент.
31. Заощадження та інвестиції в механізмі грошового ринку.
32. Сутність, призначення та основні елементи грошової системи.
33. Характеристика основних видів грошових систем та їх еволюція.
34. Створення та розвиток грошової системи України.
35. Державне регулювання грошового обороту як складова економічної політики, його за методи та наслідки.
36. Грошово-кредитна та фіскально-бюджетна політика в системі державного

регулювання грошового обороту. Дискусії щодо переваг та недоліків кожної з них.

37. Суть, цілі та інструменти грошово-кредитної політики.
38. Сутність, закономірності розвитку та види інфляції. Способи вимірювання інфляції.
39. Причини інфляції.
40. Економічні та соціальні наслідки інфляції.
41. Особливості інфляції в Україні.
42. Державне регулювання інфляції: основні напрямки та інструменти.
43. Сутність, цілі та види грошових реформ.
44. Особливості проведення грошової реформи в Україні.
45. Поняття валюти та валютних відносин. Конвертованість валюти, її суть, види значення передумови.
46. Валютний ринок: суть та структура, чинники, що визначають кон'юнктуру валютного ринку.
47. Функції та операції валютного ринку.
48. Валютний курс: сутність, роль та фактори, що визначають його динаміку та рівень.
49. Економічні основи, режими та методи регулювання валютних курсів. Режим валютного курсу в Україні.
50. Поняття та призначення валютних систем. Елементи національної валютної системи. Розвиток валютної системи в Україні.
51. Валютна політика та валютне регулювання, їх особливості в Україні.
52. Платіжний баланс: сутність, структура та роль в механізмі валютного регулювання.
53. Золотовалютні резерви: сутність, призначення та роль в механізмі валютного регулювання.
54. Поняття, розвиток та основні елементи світової та міжнародної валютних систем.
55. Загальні передумови та економічні причини, що визначають необхідність кредиту.
56. Сутність кредиту, його структура, еволюція та зв'язок з іншими економічними категоріями.
57. Стадії та закономірності руху кредиту на мікро- і макрорівнях. Принципи кредитування
58. Форми, види та функції кредиту.
59. Характеристика банківського кредиту.
60. Характеристика міжгосподарського кредиту, його переваги та недоліки, особливості розвитку в Україні.
61. Характеристика споживчого кредиту. Особливості його розвитку в Україні.
62. Характеристика державного кредиту. Особливості його розвитку в Україні.
63. Характеристика міжнародного кредиту. Особливості його розвитку в Україні.
64. Економічні межі кредиту. Кредитні відносини в умовах інфляції.
65. Сутність позичкового проценту, його функції та чинники, що впливають на рівень проценту.
66. Роль кредиту в розвитку економіки.
67. Розвиток кредитних відносин в Україні в перехідний період до ринкових відносин.
68. Сутність, призначення та види фінансового посередництва.
69. Поняття банку, місце банків на грошовому ринку.
70. Функції та роль банків.
71. Сутність, принципи побудови та функції банківської системи.
72. Особливості розвитку та побудови банківської системи в Україні.
73. Небанківські фінансово-кредитні установи, їх види, та особливості функціонування в Україні.
74. Центральні банки: сутність, призначення, правовий статус, організаційна структура.
75. Характеристика функцій центрального банку
76. Походження та розвиток центральних банків. Створення Європейської системи центральних банків.
77. Становлення та основні напрями діяльності Національного банку України.
78. Поняття, призначення та класифікація комерційних банків.

79. Особливості становлення та розвитку комерційних банків в Україні.
80. Основи організації та діяльності комерційних банків в Україні.
81. Пасивні операції комерційних банків.
82. Активні операції комерційних банків.
83. Банківські послуги.
84. Стійкість банківської системи та механізм її забезпечення.
85. Міжнародні фінансово-кредитні установи.

13. Методи навчання

Методи навчання на лекціях:

- вербальний метод (лекція, дискусія тощо);
- методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

Методи навчання на практичних, семінарських заняттях:

- вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні, семінарські та лабораторні заняття);
- метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);
- робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо);
- Дослідницький метод
- Пошуковий метод.

14. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Гроші і кредит» використовуються такі методи оцінювання:

- для поточного контролю у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, написання есе (рефератів), виконання індивідуальних та групових проектів, творчих завдань, тощо.
- для модульного контролю у вигляді письмової відповіді, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, тощо.
- для підсумкового контролю проведення екзамену або заліку (усна та/або письмова відповідь, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, тощо.).

15. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *модульний контроль* передбачає письмове виконання різних видів контрольних завдань.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену або заліку

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Гроші і кредит» є підсумковий контроль – екзамен.

16. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Рекомендоване оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти:

№	Вид навчальної діяльності здобувачів вищої освіти*	Кількість балів
1.	Реферат, есе	1-5
2.	Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач	1-5
3.	Індивідуальне завдання	1-5
4.	Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
5.	Ділова гра, практичний кейс, тощо.	1-10
6.	Участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо)	1-10
7.	Модульний контроль (для денної форми здобуття освіти)	1-20
8.	Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-40

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти оцінюються за такими критеріями:

Бали	Критерії оцінювання
90-100	Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, використовує знання інших галузей знань, вдало наводить приклади.
82-89	Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять.
75-81	Здобувач вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами
64-74	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, проте відповідь неповна, неглибока, містить неточності, є помилки у формулюванні понять, відчуваються складнощі в застосуванні знань при наведенні прикладів.
60-63	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади.
35-59	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять.
1-34	Здобувач вищої освіти не засвоїв програмний матеріал.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за	ОЦІНКА	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
---------------	--------	-------------------------------

всі види навчальної діяльності	ECTS	для диференційованого заліку, екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для недиференційованого заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Приклад для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота											Підсумковий контроль	Сума	
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					Самостійна робота			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		T11		
2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	10	40	100
Модульний контроль 1 - 10					Модульний контроль 2 - 10								

Приклад для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50	10	40	100

18. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Гроші і кредит» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- робочу програму навчальної дисципліни;
- методичні вказівки до вивчення дисципліни;
- опорний конспект лекцій;
- варіанти завдань для самостійної та індивідуальної роботи студентів;
- варіанти завдань для модульного контролю;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

14. Рекомендована література

Основна

1. Алексєєв І.В., Бондарчук М.К. Гроші та кредит: Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 216 с.

2. Гроші та кредит: навч. посіб. для підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Ч. 1. Гроші. / Шевчук І.Л., Ставерська Т.О., Жилиякова О.В. та ін. Х.: Видавець Іванченко І.С., 2018.

3. Гроші та кредит: навч. посібник / І.В. Алексєєв, М. К. Бондарчук. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 216 с.

4. Гроші та кредит: підручник / П.Г. Ільчук, О.О. Коць, І.Ю. Кондрат, Н.Б. Ярошевич.

Львів: Видавець ПП Сорока Т. Б., 2016. 412с.

5. Гроші та кредит: навч. посіб. / Н.М. Сушко. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 384 с.

6. Фінанси, гроші та кредит: навч. посібник / Н.О. Шпак, Н. Б. Ярошевич, О.Я. Побурко.

Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 416 с.

7. Бандурка, О.М. Гроші та кредит: підручник: затверджено МОН України / О.М. Бандурка, В.В. Глущенко, А.С. Глущенко. Львів: Магнолія 2006, 2018.367 с

8. Гроші та кредит: навч. посіб. для підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Ч. 1. Гроші. / Шевчук І.Л., Ставерська Т.О., Жилякова О.В. та ін. / Х.: Видавець Іванченко І.С., 2018.

9. Гроші і кредит: в схемах та таблицях : навч. посіб. / К.Ф. Черкашина, Л.Ю. Сисоєва. Київ.: ЦП «КОМПРИНТ», 2013. 214 с.

10. Гроші та кредит: навчальний посібник у схемах і таблицях: навч. посіб. / за ред. Примостка О.О. К.: КНЕУ, 2015. – 452 с.

11. Гроші та кредит: навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни / Т.О. Ставерська, І.Л. Шевчук, І.С. Андрющенко. Харків: Вид. Іванченко І.С., 2015. 88 с.

12. Гроші та кредит: навч. посіб. / Н.М. Сушко. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 384 с

Допоміжна

1. Бова Н.В. Динаміка змін грошової маси та її вплив на формування депозитної політики банку / Н. В. Бова // Молодий вчений. 2015. № 10(25). С. 91-94.

2. Божанова О.В. Аналіз стану грошової маси в Україні / О.В. Божанова // Молодий вчений. 2016. № 3(30). С. 19-23.

3. Гроші та кредит: компетентність і реалізація грошово-кредитної політики в Україні: монографія / В.С. Пономаренко, О.М. Колодізев, В.Ф. Тищенко та ін.; за заг. ред. докт. екон. наук, професора Пономаренка В. С. Х.: ВД «ІНЖЕК», 2014. 416 с.

4. Гурова К.Д., Шелест О.Л., Колупаєва І.В.. Фінанси, гроші та кредит: Навч. посібник. Х.: Світ Книг, 2015. 672 с.

5. Долан Э.Дж., Кэмпбелл К.Д., Кэмпбелл Р.Дж. Деньги, банковское дело и денежно-кредитная политика. СПб., Санкт-Петербург Оркестр, 1994. 493 с

6. Енциклопедія банківської справи України/ Редкол.: В.С. Стельмах та ін. К.: Молодь, 2001- 680 с.

7. Ігнатова О. М. Статистичний аналіз готівкового обігу в Україні та його вплив на вартість Національної грошової одиниці / О. М. Ігнатова, О. В. Касьян // Економіка та держава. 2013. №6. С. 53-56.

8. Ільїн В. Еволюція грошей: від засобу обміну до загальної міри цінностей //Вісник НБУ. 2011. №4. С. 60-64.

9. Історія грошей і банківництва: навч. посібник / О.Д. Вовчак, З.Р. Костак. Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2016. 196 с.

10. Кейнс Дж. Общая теория занятости, процента и денег. Избранное. М.: Эксмо, 2007. 960 с.

11. Коваленко В.В. Грошово-кредитна політика та її вплив на подолання структурних дисбалансів економіки України / В.В. Коваленко // Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. № 12. С. 445-449.

12. Коваленко В.В. Розвиток міжнародного банківського бізнесу в умовах глобальної економіки / В.В. Коваленко // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2016. Вип. 2. 258-263.

13. Коваленко В.В. Роль банків у забезпеченні сталого розвитку реального сектору економіки України: монографія / В. В. Коваленко, Л. М. Рябініна, Р. Р. Арутюнян та інш. / за ред. В. В. Коваленко. Одеса, ОНЕУ, 2016. 244 с.

14. Коваленко В.В. Оцінювання надійності банківських та небанківських фінансових установ / В.В. Коваленко / Інфраструктура ринку. 2017. Вип. 8. С. 145-152.

15. Коваленко В.В. Вплив грошово-кредитного сегменту національної економіки на рівень монетизації / В.В. Коваленко // Приазовський економічний вісник. 2018. № 6(11). С. 432-438.

16. Коваленко В.В. Кредитний ринок України: сучасні проблеми та перспективи розвитку / В.В. Коваленко, Д.Ю. Ткаченко, О.В. Шевченко // Науковий погляд: економіка та управління. 2018. № 3 (61). С. 90-96.
17. Коваленко В. В. Монетизація економіки та її вплив на грошово-кредитний ринок України / В. В. Коваленко // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2019. Вип. 1 (18). С. 250-258.
18. Коваленко Д.І. Фінанси, гроші та кредит: теорія і практика: навч. посіб./ Д.І. Коваленко, В.В. Венгер. К: «Центр учбової літератури», 2013. 578с.
19. Крупка М. І. Гроші та кредит: навчальний посібник/ Мін-во освіти і науки України, Львівський нац. ун-т ім. Івана Франка; ред. М. І. Крупка. Львів: ЛНУ ім .І. Франка, 2010. 408 с.
20. Кузнєцов О. Світова валютна система в контексті теоретичних поглядів Дж. Кейнса. Вісник НБУ, №3, 2012, с. 24-29
21. Левченко, Л.В. Гроші та кредит: навчальний посібник / Л.В. Левченко. К.: ЦУЛ, 2011. 224 с.
22. Макаренко М.І. Ефективність грошово-кредитного регулювання макроекономічної динаміки [Текст]: монографія / М.І. Макаренко, К.М. Жулінська. Суми: ТОВ. «Друкарський дім «Папірус», 2013. 204 с.
23. Мишкін Фредерік С. Економіка грошей, банківської справи і фінансових ринків / Пер. з англ. К.: Основи, 1998. – 9636 с.
24. Міщенко, В.І. Удосконалення дії каналів трансмісійного механізму грошово-кредитної політики в Україні в умовах переходу до таргетування інфляції [Текст] / В.І. Міщенко, С.В. Міщенко // Актуальні проблеми економіки. 2015. № 1 (163). С. 421-428.
25. Нестеренко М. Роль Національного банку України в системі грошово-кредитного регулювання / М. Нестеренко // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. 2014. № 1. С. 187-191.
26. Петрик О. Історія монетарного розвитку в Україні // Вісник НБУ, №1, 2007. С. 2-6.
27. Про основні засади грошово-кредитної політики на 2016-2020 роки. Постанова Правління НБУ № 541 від 18.08.2015 р. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=28745297>.
28. Прядко В.В. Історія грошей і кредиту: підручник / В.В. Прядко, М.М. Сайко; Міністерство освіти і науки України, Буковинська державна фінансова академія. К.: Кондор, 2009. 508 с.
29. Пшик Б.І. Забезпечення стійкості грошового обігу в Україні в контексті реалізації інструментів грошово-кредитної політики / Б.І. Пшик // Вісник УБС. 2017. № 1(28). С. 15-20.
30. Реверчук С.К. Гроші та кредит: підручник/ ред. С.К. Реверчук. К.: Знання, 2011. 382 с.
31. Слав'юк Н.Р. Зовнішні державні запозичення та економічний розвиток країни. Київ: НаУКМА, 2019. 172 с.
32. Теорія і практика грошового обігу та банківської справи в умовах глобальної фінансової нестабільності: монографія / авторський колектив; за ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. – Тернопіль: ФОП Осадца Ю.В., 2017. 298 с.
33. Фінансова система України: інтеграційні процеси та виклики сучасності: Монографія / [Л.П. Сідельникова, М.А. Коваленко, В.В. Булюк та ін.]; [за ред. Л.П. Сідельникової]. Херсон: ФОП Вишемирський В.С., 2017. 276 с.
34. Фінансово-монетарні важелі економічного розвитку: В 3 т. / За ред.. чл.-кор. НАН України А.І. Даниленка. К.; Фенікс, 2008.
35. Циганов О.Р. Основи банківської справи: навч. посіб. / О.Р. Циганов. К.: Ліра-К, 2014. 404 с.
36. Шумська С.С. Гроші та економічна динаміка в Україні: теорія та емпіричні оцінки взаємозв'язку / С.С. Шумська // Економіка і суспільство. 2017. 11. С. 603-611.
37. Щербакова О. Перспективи грошово-кредитної політики на етапі посткризового відновлення економіки України // Вісник НБУ. 2011. №8. С. 4-8.
38. Щетинін А.І. Гроші та кредит. Підручник: Вид. 2-ге, перероб. та доп. К.: Центр навчальної літератури, 2014. 432 с.

39. Kovalenko V. Central bank crisis measures to overcome the financial crisis / V. Kovalenko // The economic discourse: International scientific journal. 2017. Issue 1. P. 136-144.

15. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

Законодавчі та нормативні акти

1. Конституція України. Верховна Рада України; Конституція, Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main>
2. Господарський кодекс України. Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від 16.01.2003 № 436-IV. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main>
3. Цивільний кодекс. Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main>
4. Закон України «Про банки і банківську діяльність» №2121-III від 07.12.2000 р. www.zakon.rada.gov.ua
5. Закон України «Про Національний банк України», №679-XIV від 20.05.2009р. www.zakon.rada.gov.ua
6. Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» №2346- III від 05.04.2001р. www.zakon.rada.gov.ua
7. Закон України «Про цінні папери і фондовий ринок», №3480-IV від 23.02.2006р. www.zakon.rada.gov.ua

Органи державного управління і національні інститути

8. Офіційна сторінка Президента України www.president.gov.ua
9. Верховна Рада України – <http://www.rada.gov.ua>; <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
10. Урядовий портал Кабінету Міністрів України www.kmu.gov.ua
11. Національний банк України www.bank.gov.ua
12. Міністерство економіки України www.me.gov.ua
13. Міністерство фінансів України www.minfin.gov.ua
14. Асоціація українських банків www.aub.org.ua

Національні науково-дослідні інститути та центри

15. Національний інститут стратегічних досліджень www.niss.gov.ua
16. Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова www.uceps.org
17. Інститут економічних досліджень і політичних консультацій www.ier.kiev.ua
18. База українського законодавства в Інтернет www.lawukraine.com

Наукові та електронні бібліотеки в Україні

19. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського www.nbuv.gov.ua
20. Національна парламентська бібліотека www.alpha.rada.kiev.ua
21. Електронна бібліотека Львівської комерційної академії www.dev.lac.lviv.ua/lib
22. Наукова бібліотека імені Максимовича www.lib-gw.univ.kiev.ua
23. Дніпропетровська обласна наукова бібліотека www.libr.dp.ua
24. Вінницька державна обласна універсальна наукова бібліотека імені К.А.Тімірязєва www.library.vinnitsa.com
25. Львівська електронна бібліотека імені В.Стефаніка www.lsl.lviv.ua
26. Одеська державна наукова бібліотека імені М.Горького www.ognb.odessa.ua
27. Велика економічна бібліотека www.economics.com.ua
28. Електронна бібліотека www.lib.com.ua

Міжнародні економічні і фінансові організації

29. Міжнародний валютний фонд (МВФ) (The International Monetary Fund) www.imf.org
30. Організація об'єднаних націй (ООН) (United Nations Organization) www.un.org
31. Світова організація торгівлі (СОТ) (The World Trade Organization) www.wto.org

32. Група Світового банку (The World Bank Group) www.worldbank.org
33. Міжнародний банк реконструкції і розвитку (МБРР) (International Bank for Reconstruction and Development) www.worldbank.org/ibrd

Органи державної статистики

34.	U.S. Department of the Treasury www.ustreas.gov
35.	Bureau of the Public Debt T-Bill, Notes and Bonds www.publicdebt.treas.gov
36.	U.S. Bureau of Economic Analysis www.bea.doc.gov
37.	U.S. Department of Commerce www.doc.gov
38.	National Bureau of Economic Research www.nber.org
39.	Investment Company Institute www.ici.org
40.	Joint Economic Committee www.house.gov
41.	Statistics Canada www.statcan.ca
42.	U.K. Office of National Statistics www.ons.gov.uk
43.	Japan Economic Planning Agency www.epa.go.jp
44.	German Federal Statistical Office www.statistik-bund.de
45.	German Finance Ministry www.bundesfinanzministerium.de
46.	German Federal Economics Office www.bawi.de